

Memo

Aan : de raad van Westerveld
Van : H. Doeven
Datum : 21-02-2023
Betreft : RUD Drenthe Gespreksnotitie 2023 'Samen voor Drenthe'

Aanleiding

Naar aanleiding van de gespreksnotitie 2023 'Samen voor Drenthe' van de RUD, zend ik u via dit memo nadere informatie over de RUD Drenthe

Gemeenschappelijke regeling RUD Drenthe

De RUD Drenthe heeft ongeveer 130 fte aan personeel. Westerveld neemt ongeveer 6600 uur af. De begroting van de RUD is € 16,4 miljoen, waarvan Westerveld zo'n € 653.000 voor haar rekening neemt (getallen planning en begroting 2022).

De werkzaamheden van de RUD Drenthe voor Westerveld

Toezicht

Jaarlijks houdt de RUD gepland toezicht bij bedrijven. Op grond van een risico-inschatting zijn dit bedrijven met bijvoorbeeld opslag van gevaarlijke stoffen zoals dieseltanks, verf, vuurwerk. Op deze manier komen ook vrij veel boerenbedrijven in beeld. De toezichtfrequentie bij bedrijven is afhankelijk van de risicocategorie, eens in de paar jaar tot jaarlijks. Bedrijven met een verwaarloosbaar milieurisico worden niet bezocht, zoals winkels en kantoren.

De RUD houdt geen toezicht op de Wet natuurbescherming, dat doet de provincie. Gemeente en RUD stemmen bij vergunningaanvragen, interne salderingen van stikstofuitstoot wel met de provincie af. Klachten over geluid worden opgepakt met geluidmetingen. Nieuw hierin zijn particuliere warmtepompen. Hierover zijn inmiddels 2 gegronde klachten behandeld en er zullen ongetwijfeld nog meer volgen.

Energietoezicht

Bedrijven met een hoog energiegebruik moeten besparingsmaatregelen treffen. Dat is al lang zo, maar dit werd in het verleden niet actief gehandhaafd. Door de energietransitie zijn deze regels relevanter geworden en door de RUD geprioriteerd. In de afgelopen jaren is het energieverbruik van bedrijven opgevraagd en momenteel worden bedrijven die de rendabele besparingsmaatregelen niet nemen (terugverdientijd < 5 jaar), aangeschreven.

Milieuplanologie

Bij veel aanvragen toetst de RUD of de aanvraag niet binnen een milieucirkel van bijvoorbeeld een boerenbedrijf valt. Bij aanvragen voor bedrijven wordt juist weer getoetst of de omliggende bewoning geen hinder gaat ondervinden.

Vergunningen

Het aantal milieuvergunningen is zeer beperkt in Westerveld. De relatief kleine bedrijven van Westerveld vallen onder algemene regels. Het bedrijf (en eventuele veranderingen in het bedrijf) hoeft dan alleen gemeld te worden. De wet verbindt dan automatisch regels aan de bedrijfsactiviteit.

Algemene ontwikkelingen bij de RUD Drenthe

Evaluatie RUD

De RUD is opgericht in 2013.

In 2021 is de RUD geëvalueerd om, kort gezegd, de (financiële) sturing te verbeteren. Daarbij bleken de kentallen te laag gehouden en het budget dus ook. Daardoor werd de planning steeds niet gehaald. Nu deed zich de keuze voor om het budget aan te passen (verhogen) aan de gewenste prestaties, of definitief met lagere productie genoeg te nemen. Er is gekozen voor een groeimodel. Dat was een vrij bescheiden groeimodel vanwege de krappe personeelsmarkt. Evengoed betekent dat in deze jaren wel een groeiende begroting.

Verder leverde de evaluatie de aanbeveling op om een uitvoerings- en handhavingsstrategie vast te stellen voor Drenthe. Deze is nu klaar om aan de deelnemers te worden voorgelegd.

Daarnaast was er een aantal aanbevelingen gericht op het verbeteren van sturing en regie door de deelnemers (gemeenten en provincie). Dit blijkt een lastiger punt vanwege de personeelwisselingen bij de deelnemende besturen en hun ambtenaren. De RUD zelf kan hier wat meer continuïteit en expertise tegenover zetten. Dat is natuurlijk een gelukkige omstandigheid maar het is hierdoor soms lastig voor de deelnemers om gezamenlijk de RUD aan te sturen. Er is een langetermijnvisie nodig. Er is daarvoor een visiedocument opgesteld, maar uit de aard zijn daar geen concrete keuzes en bedragen aan verbonden.

Andere ontwikkelingen

In de afgelopen jaren is de prioritering in het toezicht herzien (risicogericht toezicht). Dit in combinatie met de landelijke handhavingsstrategie die het strafrecht inschakelt bij bewuste en grove overtredingen. Gemiddeld enkele keren per jaar wordt in Westerveld een proces-verbaal, opgemaakt van een overtreding.

De komst van de Omgevingswet brengt voor de RUD veel werk met zich mee door het wijzigen van regels en uitvoering. Het Register externe veiligheid (van grote risico-opslagen, waarvan lpg-tankstations ongeveer de ondergrens zijn), wordt anders ingericht (op geobasis). Een groot aantal milieuregels verdwijnt uit de landelijke wetboeken en kan facultatief door gemeenten in omgevingsplannen worden overgenomen of weggelaten (“bruidsschat”).

De milieuregels worden niet langer rond “inrichtingen” gecentreerd maar rond “milieubelastende activiteiten”. Dit brengt ook weer een grote administratieve operatie met zich mee voor het bedrijvenbestand.

Om de personeelskrapte te bestrijden zijn de RUD en de Friese en Groningse omgevingsdiensten een gezamenlijk wervings- en opleidingstraject begonnen. Hierdoor zijn zij niet langer elkaar concurrenten en ontstaat perspectief op langere termijn.